

Թէ տարիքին հըրեամ իմ տիկին կիւ-
պի, որալը գտա տախի մայիէթի
խաղընը թէ չի իշին, ու փաճը
փըրգալար թէ չի իշին, Սուաքիմ
էթրափընը քէ չի կէսնտէրմէքտէ,
վէ էրպապը իսեան, Պէրպէր իլէ
Սուաքիմ արաքընտա նազիլեւթա
սուհուլէթ օլմադ իւզըն, պիր մէվ-
զը թէ էսիս իթմէքտէլէր իմիշ:

Ինկիլիզլէր իսէ միւհթմէլ իւզըն-
հուր օլան վուզուլթա գարը միւ-
հէյեւա պուլունմադ իւզըն, Սուաքիմ
իսթիհէրմաթընը թաճիմ վէ
թազ վիլէն լտէրէք, ալետտէվամ
թօքմու ասաքիթի ճէլա իթմէքտէ
իմիշէր:

— Բուսիլիի Կարգը Միւսիլման-
լարը թարափընտան Տէրսաւաթէթէ
պիր հէյեթի մէկուսէ կէսնտէրի-
լէնէլի, Ֆիրկալէտէն 30 իւլալէ Կ-
րէնէի թարիլիլէն եազըլմիշ տըր:

— Գարաւաղ բընէսի, հէյեթի
միւստիւրան վէ Բուսիա գոնսօրսու
իլէ Նազիլեւթա աղմէթ իթմիշ տըր:

— Բուսիա մալիլեւ Նազըրը Մ-
Պոնքէ, Գարա տէնիզ վէ Ազադ տէ-
նիզի լիմանլարընտա տէվը ու սէյ-
եաճաթ իտիւպ, Բէթէրպալըղա
ալմէթ իլլէմիշ տըր:

— Տէրսաւաթէթ ինկիլմէրա սէ-
ֆարէթիլէն թայիլին օլունան Բէ-
թէրսալորի սէֆիլի սապըգ սիր էտ-
վարտ թօրէնթըն, ֆաթիլեւթա իլէ
պէրապէր շէհրի մէկըրտէն հա-
րէքէթ իթմէք իւզըն իմիշ:

Բուսիա զազէթալարը, միւսաթի-
լէյհի հիւթ վէ իթմաւլընտան,
վէ Աֆղանիլթան մէսէլէսիտէն իւ-
րազ իթմիլի միւսաթիլթանտէն,
վէ Բուսիա իլէ ինկիլմէրա պէյ-
նիտէ մուհարէպէ գուսուրիլի մէն-
նէ իւրմէթ իթմիլիլթանտէն պահալ,
սիրմաթիլթանտէն պուլունմաթընտը:

— Սըրպիլման թարափընտան
ազտը միւսամմէմ օլան պիր իս-
թիլարազա, Ավթըրա թարափը-
նտան քէֆալէթ օլունմաթըն շաթ-
աթը, վիլէնմաթա նիմ րէսի սու-
րէթտէ թէքիլալ օլունմաթըն տուր:

— Օսման Տիլիմանըն, Հապէշէր
իլէ պիր մուհարէպէտէ վէֆաթ
իթմիլի, Գահրէտէն շաթի օլմաթը
տուր:

— Տանիմարգանըն բայիթ իսթը
օլան Գօրէնհակ շէհրիտէն, Չար
հազըթիլէրի նէզալինէ աղմէթ ի-
տէն Բուսիա խարիճիլէն նազըրը Մ-
Կիլէրա, Պէրլին թարափընէ Բէթէր-
պալըղա ալմէթ իլլէմէք իւզըն,
ալաֆիլաթ թըրլիլի էվլէլին ալ-
թըրստա հարէքէթ իտէնէք իմիշ:

— Հալ ու զէմանըն միւզիլէզիլ-
եաթընտան օլարազ, մէսալիլի միւ-
հիմմէնին սիրաթը թէնէքըրիլի
լազըմ օլարալին, տիւնքի կիւն տա-
լիի ֆէվզ էլ աթէ օլմադ իւզըն,
մէհիլի վիւքէլա թէնէքմիւ իթ-
միշ, վէ ալալար սիւնաթիլէն հազ-
գընտա պիր շոգ միւզալթըրաթա կի-
րիլմիշ տըր:

— Հիւքիլմաթը մուազգամա էլ-
չիլէրի, էվլէլիլի կիւն իթալեւ սէ-
ֆարէթիլթանտէնտէն, իւչիւնհիւ տէ-
ֆա օլմադ իւզըն ինթիմա իթմիշ-
լէր, վէ զալիպա հասըլ օլան վէ պիր
պիրիլէն միւզալթը օլմաթան էֆ-
քէտաթ մէպիթ, տէվլէթիլէրիլէն ալ-
զը քէ Գիլիլէթ մէհպուրիլթանտէն
պուլունմաթընտանտէն, եհնիտէն
գանդիլ կիւն թօրլանմաթընտան
տայիլը պիր գարար վիւթէքիլին
տաղըլմիշ տըր: Խուսուսի օլա-
րազ ալընան մալիլմաթա կէօրէ,
պու էլիլէր մէհպուրիլէրի, պիր գոն-
ֆիլթանտա թէպալիլ օլունմաթը, վէ
մէհքըրիլ գոնֆէրանտա, ճանիլի
սալթանաթը Սէնիլիլէտէն տալի
մուրաթիլապ պուլունմաթ, մէսալի-
հի միւհիմմէլ իսապիլէն իւզըրիլէն
միւզալաթաթ ճէրէեան իտէնէք
տըր:

— Խապէր ալընտըղնա կէօրէ,

հիւքիլմէթ Սէնիլիլէ, մէսարիլի
հազըրէեւէ գարըլթը Էլտէնտուր-
տու քեաֆիլիլէն պուլունմաթ իւզըն,
իւզիլի Գաթապա տէվիլ Եօլու գար-
ըլթը կէօլթէրլիլէրէք, Օսմանլը
պանգաթ մաարիլիլթիլէն, Ֆրան-
սատան պիր գալ Եօլու պիր լիւր
իսթիլթըրադ օլանմաթընտա գարար վիլ-
միշ, վէ պու գարար հիւքիլմէնէ,
իւզիլիլա իտէն միւզալթըրաթ տէր-
տէնթի ինթա օլունալ, Ֆրանսա սէր-
մալէտարալը թարափընտան, քէ-
մալիլա հիւքիլ կէօլթէրլիլթանտէն պու-
լունմաթ տուր:

— Տիւրքիլիլէն ու միւսիլիլէն մէհիլի
իտարէսիլտէ Ալմանեւթա արաթա-
լըլարըն վէքիլի, վէ խարիճիլիլէն նէ-
զարէթիլ ճէրիլէսի հուգուզ միւչա-
վէրի սապըգ էֆէնտի հազըրէլիլէրի,
Բուսիլի շըմէնտէֆէրլիլիլէն պիր-
լէյիլէրի սահիպ իթմիլիլթանտէն օլունալ
վէ Պէրլին պանքէրլիլթանտէն պու-
լունմաթ գաթ իլէ Լանտէրպանթը թա-
րաֆիլթընտան մէքըրիլ շըմէնտը-
ֆէր խաթիլթըրըն մէհիլիլի լտա-
րէսիլէն ազա թայիլին օլունմաթընտը
տըր:

— Իսվէն գարըն հալմէթըն ի-
քիւնհի Օսկար հազըրէլիլէրի, պիր
սէքիլ Եօլու ալթըն տէօրթ թար-
իլիլտէն, պիր սէքիլ Եօլու Եէթմիշ
իլլէն գաթաթ, էվթօթաթ ճէրէ-
եան իտէն ալալար սիւնաթիլիլէն իւ-
զըրիլէն, պիր էսէր թէլիլիլթ իթմիլ-
իլիլտէն, գարիլպէն նէշը իտէնէք
տըր:

— Գահրէտէն եազըլտըղնա
կէօրէ, Սուտան ալալար իլլէլիլէն
Եօլու թուլմաթ տուր: Պէրպէրէն
ճիլթընտաթիլ պէտէվիլ շէլիլէր,
Էլզըրեւա իթմաթ իթմէմէքտէ
տըրլէր: Հարպըն իթմիլթաթընտան
նալի, էհալիլի Սուտանիլէն միւ-
թէգարրուր վէ տիւչարը գարուրէթ
օլունմաթընտան, էլզըրեւա ալթիլիլէն
տէ գընամէ իպիլիտար իթմէքտէ
իմիշ: Սէնաթը մուհաթըր, էլզը-
եւաթ Եէնիլթէն զալէպէ, վէ Գիւն-
պան թարիլիլէն, պիրիլիլէն տայիլիլէն մա-
լիլիլէն միւհթէթիլիլ Մուսթաֆա Է-
ֆէնտի հազըրէլիլէրիլէն,
Սուրիլիլէն վալիլիլ սապըգ մէհիլիլ
Համիլիլ Բալա միւհիլիլտարը Ալմէթ
Միւհիլիլ Էֆէնտիլիլ իւթմաթէլիլ օլունալ
սընթըր սանիլիլ:

Մալիլիլէն սանիլիլտա իսթմաթը
վէրիլիլէն մէհիլիլտէն Ալի պէյէր իւթ-
պէյիլ սանիլիլէն սընթըր միւթէմա-
լիլիլ:

Ալթըն վիլլայիլիլ թիւնարէթ օ-
տաթը րէյիլիլ Պալեօզ զաթէ Մաթ-
թէնտ Էֆէնտիլիլ իւթմաթէլիլ սանիլիլ
սընթըր միւթէմալիլիլ:

Սէլանիլ վիլլայիլիլ տալա միւ-
մէյիլիլէրիլիլտէն վալիլ Էֆէնտիլիլ
իւթմաթէլիլ սանիլիլ:

Սաթարէթիլլաթ սէր Եալիլիլ
գալիլիլմաթ Մուսթաֆա պէյ,
քեաթէրեւա իւրմէթիլիլտէն իւթիլիլ-
տաթ օլունմաթ իւզըն, իւհտէսիլիլ
միրի միւրանլըգ իւթմաթէլիլ սանիլիլ
իլլիլտա Էֆէնտիլիլ իւչիլիլհիւ Մէ-
հիլիլ:

Իւչիլիլհիւ օրտույի հիւմաթուր
սէյիլար թօքմու ալաթը միլիլիլաթ
Մուսթաֆա Բալաթա, իւչիլիլհիւ
իւթմաթէլիլ Մէհիլիլ,
Եէտիլիլ օրտույի հիւմաթուր
միւլաթ Էֆէնտիլիլ գալաթը թօքմու
պիլապալը Սալիլ Էֆէնտիլիլ տէօր-
տիւնհիլ իւթմաթէլիլ Օսմանիլ,
Բուսիլ միլլէթիլ միւթէպէրանըն-
տան թօքմաթիլ Էֆէնտիլիլ տէօրտիւն-
հիլ Մէհիլիլ,
Ալթըն վիլլայիլիլ մէհիլիլ իտա-
րէն աղաթընտան Սաթըրիլ Սէֆէրեւան
Էֆէնտիլիլ, վէ Գահրէտէն օլուն Սէ-
ֆէր, վէ Խալիլ վէ Խալիլ Էֆէն-
տիլիլ տէօրտիւնհիլ Մէհիլիլ նի-
շանը զիլանթ ինսան պալլուլմաթ
տուր:

Մալլաթըմը մալիլմաթա նէզա-
րէն, բրէնա Ալթընտար, իւչիլիլ ա-
րիլիլտէն, Չաթը հազըրէթիլ ֆա-
տիլալիլիլ թէպալիլ սաթըգալա-
րընտան օլունմաթընտէն իլաթ, վէ տիւ-
նիլ մուազգամաթըն միւստիլիլէսի
օլմաթըրըն, մէսիլիլիլ մէվլէտէ-
նիլ, թարաֆը Ելթիլիլ Միլիլիլեւա-
նէտէն հալ ու թէպիլիլէն պուլունմաթը
մաթըն իսթիլիլաթ իլլէմիշ տըր:
«Չիլթը օլունմաթ արիլիլտէն, ֆիլիլ-

պէտէն շէլիլմէք իւզըն, Պուլա-
րիլիլտէն բրէնտիլիլ պիր կիւնա վաթ-
տէ պուլունմաթ պուլունմաթը
մալիլմաթ տէկիլ տըր:»

— Բուսիա մալիլիլէն նազըրը Մ-
Տիւպօլթա պահըր սիւնալ վէ պահ-
ըր հալթէ սէվալիլիլ քէշմ ու կիւ-
գար իլլէտիլթանտէն սոնրա, պուքէր-
րի Բէթէրպալըղա ալմէթ իլլէմիշ
տըր:

— Մօթիլթէօրուն իֆաթէսիլիլ կէօ-
րէ, ինկիլմէրա տէվլէթիլ ֆէլիլիլ-
սիլիլ մուրաթիլաթ ֆէվզէլաթէսիլ
Սիր Վօլթա պու հաթիլա գարաթընտա
Մուրաթա աղիլմէթ իտէնէքիլ իմիշ:

— Ալմանեւա տէվլէթիլ թարափըն-
տան Ֆաթ հիւքիլմէթիլ նէզալիլիլ
սէֆիլթ թայիլիլ օլունմաթ Պ. Թէս-
թանըն, հիւքիլմէթիլ մէքըրիլիլ իլլէ
պիր թիւնարէթ վէ տօթըրաթ մուս-
հէտէսիլ աղաթիլիլ թէնէպալիլ իթ-
տիլիլ հալաթիլտէն տըր:

— Եէնալ նաթ իտան զազէթաթըն
իֆաթէսիլիլ կէօրէ, Բուսիա հիւ-
քիլմէթիլ Ալմա տէրեւա քէնաթընտա
վաթը Գիլիլիլ վիլլաթէթիլիլ իւչ պու-
լուգ իլլէտէն բուլլիլ մուգապիլիլտէն,
Բուսիաթա թէքիլիլ հազըրէտա Պու-
լաթա Էմիլիլ իլլէ միւզալթըրաթ կի-
րիլմիշ, վէ էմիլ տալիլ վիլլաթէթիլ
մէքըրիլիլթէն թէքիլ իւզա կէօթիլիլ-
միշ իսէ տէ, մուգապիլիլտէն քարա
տէկիլիլ, պէլիլ Սէլթըրանտ շէհրիլիլ
իւստէսիլիլ թալալ իլլէմիշ տըր:

Բուսիա հիւքիլմէթիլիլ շու թէք-
իլիլ մուլաթաթաթ կէօթիլիլ Էմիլիլ
մէքըրիլ տուր:

ԹԵՎԻԼԻՆԱ

Մալիլիլէն նէզալիլ ճէլիլիլիլ մու-
ալիլիլիլիլ, պիրիլիլիլ տայիլիլիլ մա-
լիլիլէն միւհթէթիլիլ Մուսթաֆա Է-
ֆէնտի հազըրէլիլիլիլէն,
Սուրիլիլ վալիլիլ սապըգ մէհիլիլ
Համիլիլ Բալա միւհիլիլտարը Ալմէթ
Միւհիլիլ Էֆէնտիլիլ իւթմաթէլիլ օլունալ
սընթըր սանիլիլ:

Մալիլիլէն սանիլիլտա իսթմաթը
վէրիլիլէն մէհիլիլտէն Ալի պէյէր իւթ-
պէյիլ սանիլիլէն սընթըր միւթէմա-
լիլիլ:

Ալթըն վիլլայիլիլ թիւնարէթ օ-
տաթը րէյիլիլ Պալեօզ զաթէ Մաթ-
թէնտ Էֆէնտիլիլ իւթմաթէլիլ սանիլիլ
սընթըր միւթէմալիլիլ:

Սէլանիլ վիլլայիլիլ տալա միւ-
մէյիլիլէրիլիլտէն վալիլ Էֆէնտիլիլ
իւթմաթէլիլ սանիլիլ:

Սաթարէթիլլաթ սէր Եալիլիլ
գալիլիլմաթ Մուսթաֆա պէյ,
քեաթէրեւա իւրմէթիլիլտէն իւթիլիլ-
տաթ օլունմաթ իւզըն, իւհտէսիլիլ
միրի միւրանլըգ իւթմաթէլիլ սանիլիլ
իլլիլտա Էֆէնտիլիլ իւչիլիլհիւ Մէ-
հիլիլ:

Իւչիլիլհիւ օրտույի հիւմաթուր
սէյիլար թօքմու ալաթը միլիլիլաթ
Մուսթաֆա Բալաթա, իւչիլիլհիւ
իւթմաթէլիլ Մէհիլիլ,
Եէտիլիլ օրտույի հիւմաթուր
միւլաթ Էֆէնտիլիլ գալաթը թօքմու
պիլապալը Սալիլ Էֆէնտիլիլ տէօր-
տիւնհիլ իւթմաթէլիլ Օսմանիլ,
Բուսիլ միլլէթիլ միւթէպէրանըն-
տան թօքմաթիլ Էֆէնտիլիլ տէօրտիւն-
հիլ Մէհիլիլ:

Ալթըն վիլլայիլիլ մէհիլիլ իտա-
րէն աղաթընտան Սաթըրիլ Սէֆէրեւան
Էֆէնտիլիլ, վէ Գահրէտէն օլուն Սէ-
ֆէր, վէ Խալիլ վէ Խալիլ Էֆէն-
տիլիլ տէօրտիւնհիլ Մէհիլիլ նի-
շանը զիլանթ ինսան պալլուլմաթ
տուր:

ԹԵԼԵԳՐԱՖԻՅԵ

Գօրհէնակ 6 հոկ.
Պուլար վէքիլիլիլ, տիւնքի կիւն
Բուսիա իմթէրաթընտա հազըրէլիլ
հուգուրաթընտա գալաթը օլունալ

րազ, մուսթէնէթիլիլ իւհա վէ
նիւաթ իլլէտիլիլիլտէն, միւչարի-
լէյիլ հազըրէլիլիլ թարափընտան-
տա, Բուսիլիլ վաթըրաթ թազպիլիլ
գըլլընարազ, մէքըրիլ մէսէլիլիլիլ,
անհաթ թէքմիլ էվթօթա տէվլէթ-
իլիլիլ մարիլիլիլ թէպիլիլիլ թէպիլիլիլ
օլունմաթըն ճէլապընթ վիլիլիլիլ
տըր:

Ի Լ Ա Ն

Եօզըրաթա միլլէթիլիլ գըր
մէքթէպիլ իլիլիլ, Ֆրանսըրմա վէ
Էրմէնիլիլ իսանլար իլլէ վէ Եաթաթ
Եալըրը Էրմէնիլիլ իլլէ Էլ հիւնէր-
իլիլիլ ալիլաթ պիր վարթուհիլիլ լիւ-
զուլ կէօրիլիլտիլիլիլտէն, արգու-
քէշ օլունըն, Իսթանպուլա շահի
Բուլաթաթ արգաթընտա վաթը Մէ-
հէմմետ Բալաթ իսանլարա, Սահալ-
եան Յովաթիլ Էֆէյ- միւրաթաթ
իլիլիլ, վէ մէքըրմէ միւթէլիլիլիլ
լէ օլունալ, զէվլիլ տալիլ վարթա-
պէտ օլունալ, տահա զիւստէն միւ-
րաթաթ օլունալ, վէ աղալ օլ-
տուղու թաթտիլտէ, սիլիլիլ տու-
կունա օլունալ լազըմ կէլէնէլիլ ի-
լան օլունալ:

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Մարաթիլեւաթա դօմիլիլիլ Սար-
գիս Էֆէնտիլիլ Գ. Հալաթաթ իլլէ իշ
Եաթաթ իսթէնէն զէվաթ, իսթիլիլ-
սալը մալիլաթ իլիլիլ, « Գօնտի-
սիլիլ Գօնտիլիլ » նաթ իսալիլիլ
ալալ գրաթ իթմէլիլ տըրլէր:

Մէքըրիլ իսալիլ, Պալլէ-Գա-
րաթաթա իսթաթ Պօրոս վէ Յա-
կըր աղաթընտ տիւքընալթընտա,
վէ Պալլէ իլիլ ճաթաթիլիլտէն Իս-
թանպուլ քիլիլալիլիլտէնտէ, վէ
Մէրմանտա Սլանտան քիլիլալթը
տիւքընաթընտա պուլունմաթ տա-
լուպ, իսթէնէլիլ Մէհմէդիլիլ
իլիլ օլունալ:

ՍԱՐԱՖԻՅԵ

ԳԱԼԱՌԱ ՊՐՈԲԱՆ	
Եւր. Ուս.	(Տ Մէր)
» » Սեպտ. 24	աղաթաթաթ. 15- 3
» » » 25	սալաթ ալ. 14-38
» » » 26	Էն Երեւթէք 15- 2
» » » 27	Էն ալաթը 14-37
» » » 28	սաթ 3 տ. 14-37
» » » 29	Ս. Սէրի ինկիլիլ իւրաթը 23-50
» » » 30	» » 15-
» » » 31	Օսմանլը իւրաթը 14-36
» » » 32	Ինկիլիլ 70-50
» » » 33	Բուսիլ շըմէնթէր 54-25
» » » 34	Բարթըր զուրուլ 9
» » » 35	Հալալիլ սիլ 25-
» » » 36	Ազնիլ ֆաթիլ 6-

Ա.Գ.Ի.Ս.Ի.Ա.Ս. Գ.Ի.Ս.Ի.Ա.Ս.	
Գրէտի ժիլիլալ	6 1/2
Սօթիլիլ Ժիլիլալ	6 1/2
Իսթանպուլ պալաթը	0
Սօթիլիլ Օթիլիլ	0
Թրամիլալ	3 1/2
Լալիլիլ (մաթէն)	0

Օսմանլը 100 ԷՄՍՈՒՄ	
Ինկիլիլ իւրաթը	110-12
Ֆրանսըր լաթիլիլ	87-25
Բուլ	90-14
Գիլիլիլ պիլիլիլ	51-15
Պէլաթ մէհիլիլ	108- 5
Մէթալիլ	98
Պէլաթ	102-50
Ալթըր	102-35
Գարաթիլ գալիլիլ գաթիլ	922-

ԲՈՂՈՒՄԷՆ ՎԵՐՋ ԶՐՈՒՄ

Ալթըն վիլլայիլիլ մէհիլիլ իտա-
րէն աղաթընտան Սաթըրիլ Սէֆէրեւան
Էֆէնտիլիլ, վէ Գահրէտէն օլուն Սէ-
ֆէր, վէ Խալիլ վէ Խալիլ Էֆէն-
տիլիլ տէօրտիւնհիլ Մէհիլիլ նի-
շանը զիլանթ ինսան պալլուլմաթ
տուր:

մարգուս ինդուքը բունէ, չիթիլիլ
որ զալէ զայն, և սպաթ լալա ա-
ռիլիլ, որպէս զի նախ արտաթու-
է և ապա ծիծաղի:

Բնական թատեր տեսարաններու
այս անկարգապահութիւնը պատ-
հած է նաեւ այս տեղ, Ս. Ստե-
փանտի հիւրանոցին մէջ, Ըսեւ
կ'ուզեմ թէ, նախապալիլիլ որա-
գան պալաթին Հերոսը նախ բողո-
քած է և ապա հրաժարած, այ-
սիլիլ ի հանդէս բերած է իր նախ
ծիծաղիլիլ և ապա արտաթուելիլ կող-
միլիլ:

Եւ կ'ուզեմ որ ինդուքըն մէջ մը-
նեմ առանց զօրքէր-բ

Բայց չը կորսնցունեմ խօսքիս թե-
լը, որ Արեւելի թերին կը նմանի,
ինչպէս որ յօդուածս ալ Լափիւ-
րին թոսի: Գոյութիւնն իսկ անուրջ
մեղող իրաց ու անձանց վրայ խոր-
հող ու գրող մէկը՝ խառնաշփոթ ե-
րեւակայութիւններու մէջ կը մոլորի
միշտ: Խօսքիս թելը սա էր կարծեմ,
թէ Արեւելի Մարգարտին Հայ
մահկանացուներն առաջնորդող երկ-
նայնորէ Սրբազանն իր այդ հրա-
ժարմամբ կ'ըստառնայ, կ'ըսէ-
ն, կ'երկնչի: Կրօնականաց ազգին, կար-
ծելով թէ այդու կը զրկէ զայն մի
արժանաւոր պաշտօնեայէ: Կ'ըս-
է, իր հովուած գաղութներուն մէկ
մասին դէմ, որ իրեն աննպաստ եր-
կու հարիւր յիսուն ստորագրու-
թեամբ բողոքագիր մը զրկեց Պատ-
րիարքարան: Վերջապէս կ'երկնչի
դադարեալ Արշակունի լրագրոյ ի մօտոյ
վերստին հրատարակման զրոյցէն:
Այս անանկ երկիւղ մ'է զոր ամեն
մարդ կունենայ բնականաբար, երբ
իր ձեռքի զէնքն իր հալածեալն ե-
րող թշնամոյն կ'անցնի, և ինք կը
մնայ անզէն, միմիայն փախուստն
ունենալով ապաւէն և փրկութիւն:
Ասոնք են ահա, Պագոս լեռին ըս-
տորոտը պանծացունող՝ Շահնուրի
սրբազան հերոսին հրաժարման
պատճառները, զորս, չեմ բարկա-
նար, եթէ իբր մաթեմատիկ ճշ-
մարտութիւններ չընդունիր, բայց
չափէ դուրս կը զայրանամ, եթէ
զոնէ չը հաւանիր թէ ճշմարտու-
թեան ցեղէն սերող հաւանական
ենթադրութիւններ են: Այս պատ-
ճառները քանի մը տողի մէջ քննելու
համար ես կը զիջանիմ կտոր մը
թուղթ և քիչ մը մեղան ու ժամա-
նակ եւս կորսնցնելու, եթէ սակայն
դուք ալ զիջանիք, առանց ձանձ-
րոյթի մտիկ ընելու:

Մտիկ ըրէք. եթէ կ'ընդունիք
եւօք սպառնալիք մը կ'ընէ ազ-

գին, կարծելով այսպէս զրկել զայն
մի արժանաւոր պաշտօնեայէ, այն
տոնն բացարձակ արտօնութիւն
կուտամ ձեզ, զինքը խիստ ծիծա-
ղելի պարզամտութեան մը մէջ գը-
լորած գտնելու: Վասն զի եթէ չէք
գիտեր, հիմա Անցորդիս այս տո-
տերը կարգալով պիտի գիտնաք որ,
մեր բազմիցս երսնեալ Սուրբ Հայ-
րը, որ ութ տարի առաջ, առաջին
անգամն ըլլալով, զմեզ առաջնոր-
դելու պատիւն ըրած է մեզ, մինչ-
չեւ հիմայ իրմէն ի սրտէ շնորհակալ
ըլլալու չափ լաւ գործ մը կատա-
րած չունի, և հակառակն ըլլալով՝
չատ մը յոռի գործեր ունի, թէեւ
չեմ պնդեր որ, գէշ նպատակով
գործած ըլլայ զանոնք: Մարդս վը-
րիպումէ ազատ չէ միշտ, երբեմն
«ես կարծելով» դուռով կը հրամ-
ցունենք մեր բարեկամին, Ադրը-
սելիք չկայ, իմ ըսելիքս միայն սա
է թէ, մեր քաղաքի տան հազար
Հայք՝ ինձի հետ ձեռքերնին կուրծ-
քերնուն վրայ դնելով՝ յօժարաբար
պատրաստ են երգում առնելու թէ,
մեր երջանիկ Հայրը տակաւին իր
սրբազան առաջնորդութեամբ զմեզ
չը պատուած, տեղւոյս ազգային
անտուկն հազիւ չորս հազար ոսկի
պարտք ունէր, մինչ հիմա այդ
պարտքն աճեցած ու բազմացած է
և հասած է մինչեւ ութ հազար ոս-
կի, թէ՛ տակաւին նա այդ պա-
տիւը մեզ չըրած, մեր ազգային
վարժարաններու մէջ ըստ բաւա-
կանին ձեռնհաս և պարկեշտ դա-
սատուններ միայն կը գտնուէին, մինչ-
դեռ հիմայ մեր այդ խեղճ վարժա-
րանները լեցուած են անշահ վարժա-
պետներով, հաւերով և հակիրթ-
ներով իրենց բոյներովն ու բուն-
կաններով միատեղ: Ի բաց առեալ
տեղացի քանի մը պարկեշտ դա-
սատուններ, ձեր գիտցած Մեսրոպ-
եան եւ Հռիփսիմեան համբաւաւոր

վարժարանք այսօր ապաստանարան
մ'եղած են Երուսաղէմի Վանքէն
փախած կամ վռնտուած՝ Կարգու-
րաց սարկաւազներու, Պօլսէն եւ
ասկէ անկէ եկած կամ յատկա-
պէս բերուած՝ քաղաքային վիճակ-
նին անծանօթ բաղդախնդիրներու,
որք իրապէս ուրիշ պաշտօն չունին,
բայց եթէ Պօլսոյ մէկ երկու անօ-
թի խմբագիրներու մոռոտուած թըղ-
թի եւ կոխուած արծաթի կտոր-
ներ հայթայթելու համար, նաեւ
Սուրբ Յակոբի ուխտին նախկին երկ-
նայնորէ միաբանը, տակաւին Սուրբ
Ստեփաննոսի դրոշք չը պարզած,
տեղւոյս ազգային գործերը ձեռն-
հաս, օգտակար և հաւատարիմ
անձերու յանձնուած էին, մինչդեռ
հիմայ այդ գործեր կը հեծեն ան-
ձեռնհաս, անշահ եւ կասկածելի
անձերու ձեռք: Վերջապէս, մեր
քաղքի ոչ միայն բոլոր Հայերը, հա-
պա նաեւ Եւրոպացիներն ու Յոյնե-
րը, Տաճիկներն ու Հրէաներն ան-
գամ խղճի ամենայն հանդարտու-
թեամբ կրնան երգնուլ որ, զմեզ
առաջնորդող լուսաւոր և ազատա-
միտ սրբազանը Հայ ժողովրդեան
լրագրական դարագլուխը բացող
Արշակունի լրագիրը խափանելու, կամ
զոնէ երկարատեւ դադարել տա-
լու մեծագործութիւնն ունեցած է:
Արշակունի ահաւորի ոճերն աններելի
էր, երբ Կաթողիկոս լինելու անյար-
մար կը տեսնէր Շահնուրի Սուրբ
Հերոսը:

Ձեմ զիջանիւր ուրիշ տեսակ յո-
ռի գործեր համբելու: Գոհ եղիք
ուրեմն գիտնալով թէ, մեր երկ-
նայնորէ Հայրին առաջնորդութեան
օրերուն մէջ, տեղւոյս ազգային
պարտքը կրկնապատկուեցաւ, դըպ-
րոցներն ամենավատթար վիճակի մը
մէջ ինկան, ազգային գործերն ան-
յարմար և անվստահելի մարդերու
ձեռք անցան, վերջապէս վրէժ-
խնդրութեան ձիրք մը գոհանալու

համար հանրային շահույց վերաբե-
րող լրագիր մը դադարեցաւ: Ահա-
ւասիկ գործեր, զորս, վստահ եմ
որ նախանձելի չէք գտներ նոյնպէս
չեմ կարծեր որ այդ գործոց հե-
ղինակին պաշտօնէ հրաժարումը
վիշտ պատճառէ ձեզի:

Երբ պատճառն անհետի, ար-
դիւնքն ալ կը վերնայ: Եթէ որեւէ
գործի մը հեղինակն աներեւոյթ ըլ-
լայ, գործն ալ կ'անհետի, այսինքն
նման օրինակ գործ մը չծնանիւր այլ
եւս: Հետեւաբար եթէ, ըստ Շահ-
նուր փրիսոփային, Տաճկաստանի և
Պարսկաստանի, Ռուսաստանի ու
Հնդկաստանի Հրէաստանի և Գաղ-
ղէաստանի և այլն ընտրած, իսկ Ռու-
սիոյ կայսեր մերժած Կոստան, իր
այժմու պաշտօնէն հրաժարի զրկանք
մ'ըրած չըլլալէ զատ, բարիք մ'ը-
րած կը լինի: Լաւ է ապարդիւն մը-
նալ, քան թէ յոռի արգելնք ար-
տադրել:

Գոցենք Սպառնալեաց գիրքը և
բանանք Քինու գլուխը, եթէ ըն-
դունիր որ Պատրիարքարան զրկու-
ած երկու հարիւր յիսուն ստորա-
գրութեամբ բողոքագիրը պատճառ-
եղած է այս հրաժարման, այն ա-
տեն թոյլ տա՛ք ինձ աղաղակել թէ,
մեր Ամենապատիւն ըստ ինքեան
հանճար մ'է: Խորագրութեան
դասերն իր բոլորտիքի օճերէն չըս-
պասեր, թո՛ղ որ միամտութեան
վարժուելու համար կը սիրէ միշտ
աղաւնիներէ և տատրակայ երամ-
ներէ չըջապատուի: Վստահ եմ,
պինդ եմ հաւատքիս մէջ, որ օճե-
րէն չըսպասեր խորագրութեան
դասերն և ինքնին կարող է մտա-
ծելու թէ, կամաւ հրաժարիւր միշտ
նախամեծար է բուն հրաժարումէն,
այսինքն գիտէ թէ աւելի պատուա-
բեր է հրաժարական տալ, քան թէ
սպասել որ պաշտօնական ընեն զինքը:
Այս գլուխն ալ գոցենք, և թե-
թեւ ակնարկ մ'ալ երկիւղի հա-

տուածին վրայ նետելով, դուրս ել-
նենք այս լափիւրին թոսէն, անգամ
մ'ալ չը մանելու միտքով, թէպէտ
գործը գիտէ: Շատ հեղ գործերը
բունի կըմուծանեն զմեզ մեր չսիրած
տեղերուն մէջ: Արդ կըսուի թէ,
մեր ամենասիրելի առաջնորդը եր-
կիւղ մը կըզգայ, Արշակունի վերստին
ի մօտոյ հրատարակութեան զրոյցէն,
կարծելով անտարակոյս, թէ այդ
լրագրոյ խմբագիրք կը զիջանին,
լրագիրն դէմ լարուած անլուր մե-
քենայութիւններն հրատարակելու:
Ես կանխաւ ոչինչ կարող եմ ըսել
Արշակունի այս մասին բունելիք բն-
թացքին վրայ, բայց գէթ կարծե-
լու յանդգնութիւնն ունիմ որ, յիշ-
եալ լրագրոյ արդի խմբագրապետը
չը փոխեր իր գրելու եղանակը
կրնամ վկայել որ, Արշակունի միզը
ի վեր աւելի համազօղական և ապա-
ցուցական կերպերով ցուցած է հա-
սարակութեան՝ իր պարսաւին են-
թակայ երող դիւցազնի անշահ գոր-
ծերը, քան թէ թշնամական և յար-
ձակողական եղանակով: Բայց վեր-
ջապէս Արշակունի ծագածատեն ինչ
լեզու ալ որ գործածէ, վստահ եմ
որ, նորա խմբագիրք գիտեն բա-
ցատրել թէ, իրենց թերթին դէմ
եղած նիւթական և բարոյական վը-
նաններն անհատական լինելէ ան-
միջապէս ետեւ ազգային և հանրա-
յին շահույց վնասներ էին, թէ ա-
զատամիտ սրբազանի մը, ազատա-
խօս լրագիր մը խափանել տալը,
անլուր ազատամտութեամբ ազգին
ապագան սպաննել էր:

ԱՆՅՈՐԴ

Իզմիր 20 սեպտեմբեր 1885

Գեր. Մելքիսեդեկ սրբազանըն
նազարը տիգգաթընը, խալիսանէ
պու պէնտ իւզէրինէ տավթ իլէ,
ալէլ խուսուս, շու Արշալոյս ալէյ-
հինտէ վիրիւմիլ օլան չիւբհէ լէքէ-
սինտէն քէնտիսինի գուրթարմասը-
նը, զիեատէսիլյէ արզու իտէրիզ:

պիւր
մասը
բի, է

